I. COTEANU, INEDIT

MARIUS SALA
Institutul de Lingvistică
„Iorgu Iordan – Al. Rosetti”
Academia Română

Relatez un moment din viața mea în care prezența profesorului Coteanu a fost salutară.

În ziua de 25 aprilie 1975, la prânz, am primit telefon de la profesorul Coteanu, directorul Institutului, care mi-a spus să cumpăr parizer şi pâine pentru că avem de lucru în după-masa respectivă până seara (eu eram nu numai secretarul ştiinţific al Institutului, ci şi secretar de partid). Mi-a cerut să o convoc şi pe Fidi Gropeanu, cea mai bună dactilografă, care era şi ea membră de partid. După o oră a apărut şi profesorul Coteanu, cam răvăşit după şedința de la Ministerul Învățământului (precizez că Institutul de Lingvistică era, la acea vreme, subordonat Facultății de Filologie şi Universității, implicit şi Ministerului Învățământului). Am aflat că circa 32 de cercetători urmau să fie dați afară din Institutul de Lingvistică şi transferați în alte instituții, majoritatea pentru probleme legate de „dosar”. Avea în mână listele cu toți membrii Institutului, pe care erau marcate, cu diverse culori, diferite categorii de persoane: unele trebuiau să plece la Arhivele Statului (n-am înțeles de ce tocmai în această instituție militarizată), altele la Institutul de Etnografie şi Folclor, care nu ținea de Ministerul Învățământului. Toată după-amiaza am definitivat listele, Fidi le-a bătut la maşină, iar a doua zi urma să le trimitem la Minister. Printre persoanele transferate la Institutul de Etnografie şi Folclor era şi o colaboratoare a mea apropiată, care îşi pregătea teza de doctorat. A doua zi am chemat-o pe doctorandă la mine ca să-i comunic hotărârea serviciului de cadre al Ministerului Învățământului şi s-o liniştesc, în acelaşi timp, spunându-i că îi voi conduce teza în continuare. Spre surprinderea mea, ea ştia mai bine decât mine despre ce era vorba (era rudă cu Eugen Barbu, care avea acces la surse înalte din partid). Ceea ce eu nu ştiam, iar ea ştia, era faptul că şi eu fusesem trecut pe listă, împreună cu prietenul meu Ionel Gheție, dar că ne-a salvat profesorul Coteanu.

BDD-V155 © 2014 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:03 UTC)

După câteva zile, când s-au mai liniştit lucrurile, la cafea, i-am spus lui Coteanu: „Vă mulțumesc.” Mirat, mi-a replicat: „De unde ştii?” Am rămas mut, dar, după alte câteva zile, când a venit din nou vorba despre aceeaşi poveste, am îndrăznit să-l întreb care au fost motivele invocate pentru îndepărtarea mea din Institut. Mi-a răspuns citând ce i s-a spus: „Avem două anonime la dosar: în una se spune că tatăl lui Sala a fost legionar.” Era evident un neadevăr pentru că, la primirea mea în partid, şefa cadrelor din Institut fusese şi la Vaşcău, oraşul meu natal, ca să se informeze. În cealaltă se afirma că am un frate la Paris; informația era eronată şi se baza pe afirmațiile unui profesor român din exil, care fusese ajutat, în vremuri de restrişte, de vărul meu, Aurel Sala; acesta plecase de mult în străinătate şi, însurându-se cu o franțuzoaică, locuia la Paris. Coteanu, care avusese se pare şi el parte, la viața lui, de o asemenea anonimă „binevoitoare”, s-a arătat scandalizat şi a spus că mă cunoştea de 20 de ani, aşa că putea garanta că toate astea sunt pure invenții; i s-a spus însă la Minister că anonimele sunt uneori utile. Aşa erau vremurile, pe atunci...

Îi rămân recunoscător până la sfârşitul zilelor pentru curajul de a mă fi apărat.

BDD-V155 © 2014 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:00:03 UTC)